

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्युठानबाट प्रकाशित

आ.व. २०८१/०८२ को
वार्षिक प्रतिवेदन

१. कार्यालयको स्थापना:

जिल्ला प्रशासन कार्यालयको स्थापना वि.स.१९९९ मा ३५ जिल्लामा जिल्ला कार्यालय स्थापना हुँदा प्युठान जिल्लामा पनि स्थापना भएको। त्यस समयमा काठमाण्डौ, पाल्पा, डोटी र धनकुटा "क" वर्गका जिल्ला कार्यालय थिए भने प्युठान लगायत बाँकि जिल्ला कार्यालय "ख" वर्गमा वर्गीकरण गरेको देखिन्छ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा उपलब्ध अभिलेखबाट प्युठानमा पहिलो प्रमुख जिल्ला अधिकारीको रूपमा आत्मराम पौडेलज्यूले मिति २०२७ सालबाट कार्यप्रारम्भ गर्नुभएको अभिलेखबाट देखिन्छ।

२. अवस्थिति

प्युठान जिल्ला नेपालको लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत रहेका पहाडी जिल्लाहरू मध्ये एक हो। यस जिल्लाको पूर्वमा अर्घाखाँची र गुल्मी, पश्चिममा रोल्पा र दाङ, उत्तरमा वाग्लुङ र रोल्पा, दक्षिणमा अर्घाखाँची र दाङ जिल्ला रहेका छन्।

समुन्द्र सतहबाट ३०५ मिटर देखि ३६५९ मिटर सम्मको उचाइमा पहाड, पर्वत, टार, बेशी आदि रहेको यो जिल्लामा शित र समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ। विद्यमानचित्रमा प्युठान जिल्ला २७ डिग्री ५२ मिनेट देखि २८ डिग्री २९ मिनेट उत्तरी अक्षांश र ८२ डिग्री ३६ मिनेट देखि ८३ डिग्री ३६ मिनेट पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। यस जिल्लाको तापक्रम न्यूनतम ११.८ डिग्री र अधिकतम ३३.५० डिग्री सेल्सियस पाइन्छ भने वार्षिक सरदर १३०० मी.लि. वर्षा हुने गर्दछ। यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १३०९ वर्ग कि.मी. रहेको छ। यस जिल्लाको दक्षिणी भाग चौडा र पूर्वी तथा पश्चिमी भागबाट साँघुरिदै गएर उत्तरतर्फ झन् साँघुरिएको छ।

प्युठान शब्दको उत्पत्तिबारे मतैक्यता पाइँदैन। कर्कपेटिकले प्रार्थना शब्दबाट अपभ्रंस हुँदै प्युठान भएको उल्लेख गरेका छन् भने योगी नरहरिनाथले प्लुथानबाट प्युठान रहन गएको बताएका छन्। सुरक्षा सम्बन्धी शब्द पिउठ वस्ने ठाना भएकाले पिउठाना अपभ्रंस भई पिउठान् नाम रहन गएको थियो भन्ने तर्क आमरूपमा बलियो रहेको छ। जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्युठान जिल्लाको मल्लरानी गाउँपालिका वडा नं. ४, खलंगामा अवस्थित रहेको छ।

३. आ.व. २०८१/०८२ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र ईलाका प्रशासन कार्यालयबाट सम्पादन गरिएका कार्यहरूको विवरण

क. प्रशासनिक कार्य सम्पादनको विवरण:

सि.नं.	कार्यको विवरण	भएको (संख्या)
१	संस्था दर्ता/नविकरण	१४/४२
२	नाबालक परिचयपत्र	८९

३	ठाडो उजुरी	दर्ता: ४०, फछ्यौट: ३७
४	पत्रपत्रिका दर्ता/नविकरण	
५	छापाखाना दर्ता	
६	आदिवासी/जनजाति, दलित सिफारिस तथा नामथर फरक परेको लगायत अन्य सिफारिस	१६५०
७	हातहतियार तथा गोला बारुद संचालन ईजाजतपत्र तथा नविकरण	
८	हातहतियार नामसारी/नविकरण	१/८३
९	भूतपूर्व सैनिक पेन्सन सिफारिस	२५१
१०	सहायता कक्षबाट सेवा	७६७८

ख. नागरिकता सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	कार्यको विवरण	भएको (संख्या)
१	वंशजको आधारमा नयाँ नागरिकता जारी	८३८५
२	प्रतिलिपि नागरिकता जारी	६०२९
३	वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकता जारी	५

ग. राहदानी र राष्ट्रिय परिचयपत्र सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	कार्यको विवरण	भएको (संख्या)
१	साधारण सिफारिस	४७२४
२	द्रुत सेवा	०
३	राहदानी वितरण	५८८२
४	राष्ट्रिय परिचयपत्र दर्ता	१९८६६
५	राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	३१०४

घ. मुद्दा दर्ता तथा फछ्यौटको विवरण:

सि.नं.	मुद्दाको विवरण	आ.व. २०८१/०८२ मा दर्ता भएका	गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएको	कुल जम्मा संख्या	आ.व. २०८१/०८२ फछ्यौट भएको संख्या	फैसला हुन बाँकी
१	सवारी क्षतिपूर्ति	३	६	९	७	२
२	सार्वजनिक हित तथा नैतिकता विरुद्धको अभद्र	९	२	११	११	०
३	जुवा सम्बन्धी					
४.	कालो बजारी					
	जम्मा	१२	८	२०	१८	२

ड. कार्यालय अनुगमनः

सि.नं.	कार्यको विवरण	मिति २०८१/०४/०१ देखि २०८२ असार मसान्त सम्म
१	जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयको अनुगमन	४ पटक
२	कारागार कार्यालयको निरीक्षण	३ पटक
३.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा सशस्त्र प्रहरी आश्रीत गुल्म, विजुवार र जिल्ला स्थित ईलाका प्रहरी कार्यालय र प्रहरी चौकीहरु	आवश्यकतानुसार गरिएको
४	बजार अनुगमन	१२ पटक

च. विपद् राहत तथा उद्धारमा भएको खर्च विवरण

सि.नं.	विपद् पिडितलाई राहत वितरण	आ.व. २०८१/०८२ मा वितरण भएको राहत रकम
१	कार्यालयबाट	रु. ५०,०००/-
२	प्रदेश सरकारबाट	रु. १४०,०००/-

छ. राजस्व आम्दानीको विवरणः

सि.नं.	कार्यको विवरण	आ.व. २०८१/०८२ को राजस्व आम्दानी
१	राहदानीबाट	४४,७३८,७००/-
२	अन्य आय	४,२५,३५०/-
	जम्मा	४५,९६४,०५०/-

ज. विनियोजित बजेट एवं खर्चको अवस्थाः

सि.नं.	शीर्षक	कुल विनियोजित बजेट रु.	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत
१	पूँजीगत कुल	रु.२,५५०,०००/-	रु.२,३४७,२९७/-	९२.०५
२	चालुतर्फ कुल	रु.१८,५५३,०००/-	रु.१७,५०९,३९६.२०/-	९४.३७

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४. जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट सुशासन/सार्वजनिक सेवा प्रवाहको सम्बन्धमा भएका मुख्य-मुख्य प्रयासहरू:

क) शान्ति सुरक्षा र अमनचैन सम्बन्धी कार्य:-

- सुरक्षाकर्मीहरूको परिचालन गरी गैरकानूनी क्रियाकलापहरू निस्तेज पारी कानून बमोजिम कारवाही गरिएको र सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्तदुरुस्त तथा प्रभावकारी बनाईएको छ।
- जिल्लामा शान्ति सुरक्षा कायम गर्न सुरक्षाका सबै निकायहरूले सूचना संकलन, विश्लेषण गरी गस्ती, पट्रोलिङ, LRP तथा Joint Operation लगायतका सुरक्षा कारवाही गरी सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्तदुरुस्त बनाईएको छ।
- सुरक्षा समितिको नियमित तथा आवश्यकता अनुसार विभिन्न बैठकहरू सम्पन्न गरि भएका निर्णयहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ।
- प्रमुख जिल्ला अधिकारीबाट जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण, अनुगमन तथा निर्देशन गरिएको।

ख) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू:-

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विभिन्न निर्णयहरू भएको र उक्त निर्णयहरू कार्यान्वयनका लागि सरोकारवाला सबैसँग समन्वय र सहजीकरण गरिएको।
- जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहहरूले विपद् व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकता राखी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई थप क्रियाशिल बनाई नजिकको सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरेर विपद्का सभाव्य घटनाहरूको न्यूनीकरण गर्न पहल गर्ने गरिएको।
- जाडो मौसमको समयमा हुन सक्ने हिमपात र शितलहरबाट बच्न स्थानीय तह लगायत सरोकारवाला निकायले समन्वय गरी कार्य गरिएको।
- जिल्ला विपद् सहायता कक्ष तथा स्थानीय विपद् सहायता कक्षको स्थापना गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको।
- बर्द बहादुर गणको नेतृत्वमा जिल्लास्थित अन्य सुरक्षा निकाय, जिल्ला रेडक्रस सोसाईटी तथा माण्डवी गाँउपालिकासँगको समयन्वयमा प्युठान जिल्लामा वर्षायाममा घट्न सक्ने विपद् सम्बन्धी घटनालाई समावेश गरी संयुक्त रूपमा Simulation Exercise तथा वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- जिल्ला विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिएको।
- यो अवधिमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको ४ वटा बैठक बसी भएका निर्णयहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिएको।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

ग) सुशासन सम्बन्धी कार्यहरू

- जिल्लामा विकास निर्माणका कार्यहरू गर्ने कार्यालयहरू तथा स्थानीय तहसँगको समन्वय गरी विकास निर्माणका कार्यहरूलाई सुचारु रूपले समयमै सम्पन्न गर्न विकास निर्माणसँग सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायहरूबीचको समन्वय बैठक गरिएको
- कार्यालयका कर्मचारीहरूको नियमित स्टाफ बैठक बसी सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो, सरल, सहज, प्रभावकारी, नागरिकमैत्री बनाउने लगायतका निर्णयहरू गरी सोको कार्यान्वयन गर्ने गरिएको।
- जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरूको नियमित बैठक बसी आइपरेका समस्याहरूको बारेमा छलफल तथा सहजिकरण गरिएको।
- जिल्ला स्तरीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको बैठक बसी सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाउदै चाडपर्वको समयमा कार्यालयहरूमा पालोपहरा मिलाइएको।
- सरकारी कार्यालयको सवारी साधन सार्वजनिक विदा र जिल्ला बाहिर लैजादा दुरुपयोग हुने सम्भावनालाई मध्यनजर गरी सवारी पासका आधारमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारी कार्यालयहरूले पुँजीगत खर्च बढ्ने गरी आयोजना तथा कार्यक्रमहरू प्राथमिकताका साथ प्रभावकारी ढंगले समयमै सम्पन्न हुने गरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गरिएको।
- सबै तहका सरकारका कार्यालयहरूको निरीक्षण गरी सुशासन र पारदर्शिता कायम गर्ने कार्यालाई उच्च प्राथमिकता दिइएको।
- सूचनाको हक सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको।
- लैङ्गिक हिंसाका सम्बन्धमा सरोकार राख्ने निकायहरू सँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- जिल्लाका मुख्य बजार क्षेत्रहरूमा बजार अनुगमन प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गरिएको।
- जिल्ला दररेट समितिको बैठक बसी आ.व. २०८२/०८३ का लागि ज्यालादर र निर्माण सामग्रीको दररेट स्वीकृत गरिएको र जिल्लाको आ.व. २०८२/०८३ का लागि जग्गा मूल्यांकन तथा मूल्य निर्धारण सम्बन्धमा बैठकबाट मूल्य निर्धारण गरिएको।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारी कार्यालयहरूले स्थानीय स्तरमा गरेका अनुदानका कार्यक्रमको स्थलगत अनुगमन गरिएको।

घ) अन्य कार्यहरू

- जिल्लामा सञ्चालन हुने विकास निर्माणका कार्यहरूको अनुगमन गरी समयमै सम्पन्न गर्न पहल गरिएको।

जिल्ला प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- कार्यालय सौन्दर्य अन्तरगत कार्यालय परिसरका वृक्षरोपण, खानेपानी, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षा कक्ष, विम सहित फलामको कुर्सीको व्यवस्था तथा कार्यालय भवनको वरान्डामा मार्बल राखिएको।

५. जिल्ला प्रशासन कार्यालयको दरबन्दी संरचना

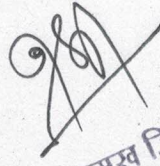
सि.नं.	पदको नाम/दर्जा	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	कायम भएको पद संख्या	पुर्ति भएको पद	रिक्त रहेको पद	कैफियत
१.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
२.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
३.	प्रशासकीय अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	२	०	
४.	नायब सुब्बा	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	५	०	
५.	लेखापाल	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	०	१	
६.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल विविध		२	२	०	
७.	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	३	०	
८.	हलुका सवारी चालक	श्रेणीविहीन	इन्जिनियरिङ		१	१	०	करारमा नियुक्त गरिएको
९.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६	६	०	करारमा नियुक्त गरिएको

६. कार्यालय अन्तर्गत रहेको ईलाका प्रशासन कार्यालय

नाम: ईलाका प्रशासन कार्यालय, जस्पुर, प्युठान।

स्थापना: २०७३ जेठ १४ गते

अवस्थिति: माण्डवी गाउँपालिका वडा नं. ३ जस्पुर, प्युठान।

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी

दरबन्दी संरचना

सि.नं.	पदको नाम/दर्जा	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	प्युटकम भएको पद संख्या	पुर्ति भएको पद	रिक्त रहेको पद	कैफियत
१.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.	१	०	१	श्री पिताम्बर भण्डारी (का.मु.शाखा अधिकृत)
२.	ना.सु.	रा.प.अनं प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	३	२	१	लोकसेवा माग गरिएको।
३.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं प्रथम	विविध		१	१	०	
४.	स.ले.पा.	रा.प.अनं द्वितीय	प्रशासन	लेखा	१	०	१	
५.	का.स.	श्रेणी विहीन	प्रशासन	सा.प्र.	२	२	०	करारमा नियुक्त गरिएको।

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी